

Ner Mitsva - 'Hanouka vu par le Maharal

L'arrogance d'Athènes - Partie 1 - Israël face aux 4 empires

המלכות השלישית - מלכות יון
והמלכות שאחריו ראה אותו דניאל כנמר, מפני כי מלכות זה
הוא כנגד חלק השלושה שבאדם. כי חלק השלושה הוא השכל,
שהמלכות הזו היה בו החכמה והתבונה, וכמו שיתבאר זה
באריכות. כי כל ענין המלכות זה שהיו מבקשים החכמה, וכמו
שהוא מבואר מן היונים, וכמו שיתבאר. ולכך היו נותנים דעתם
על התורה ולבטל אותה מישראל, כי לא היו רוצים שתהיה
החכמה, בפרט שהיא יותר חכמה והיא יותר עליונה מן החכמה
האנושית שהיה להם, כמו שהיא התורה שהיא החכמה על הכל.
והחכמה הזאת שהיא על הכל לא שייך אל האומות כמו שהוא
מבואר במדרש. וכך אמרו במדרש: (איכה רבה ב, יג) מלכה
ושריה בגויים אין תורה. אם יאמר לך אדם יש חכמה בגויים
תאמן, הדא הוא דכתיב (עובדיה א, ח) והאבדתי חכמים מאדום
ותבונה מהר עשו. יש תורה בגויים אל תאמן, דכתיב מלכה
ושריה בגויים אין תורה. ולכך המלכות, הם היונים, לא היו
מתנגדים לישראל כי אם בתורתם, וכמו שיתבאר ענין זה. וזה
שראה דניאל מלכות השלישי הזו שהוא דומה לנמר, כי זאת
החיה היא עז ביותר, וכמו שאמרו: (אבות פרק ה, משנה כ) הוי
עז כנמר. וזאת המידה היא שייכת אל אשר הוא מוכן אל
החכמה, כמו שאמרו ז"ל: (אבות פרק ב, משנה ה) ולא הביישן
למד. ולכך מדת ישראל היא עזות, כמו שאמרו במסכתא ביצה
(כה, ב).

תנא משמיה דר"מ, מפני מה נתנה תורה לישראל מפני שהן
עזין. תנא דבי ר' ישמעאל מימינו אש דת למו (דברים לג, ב),

1 Histoire pour Chabbath, Tome 1 (Binyamin Benhamou)

Les plus passionnantes histoires racontées par Binyamin Benhamou, enfin en livre !

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

אמר הקב"ה ראויין הללו שתנתן להם דת אש. איכא דאמרי,
דתייהם של אלו אש, שאלמלא נתנה תורה לישראל אין כל
אומה ולשון יכולין לעמוד בפניהם. והיינו דאמר ר"ש בן לקיש
שלושה עזין הן ישראל באומות וכו'.

פירוש, בשביל שיש להם התורה, ובשביל זה דתייהם של אלו
הוא אש, אשר האש יש לו התוקף והוא עז, ולכך ישראל הם
עזים באומות. ודע כי החומר הוא מתפעל, ולכך בני אדם שהם
בעלי חומר אינם עזים וקשים, אבל ישראל שנתנה להם התורה
הם עזים וקשים לגמרי, ודבר זה בארנו בכמה מקומות. ולכך
ראה דניאל אומה זאת שהיא מוכנת אל החכמה ביותר משאר
אומות, ראה אותה נמר שהוא היותר עז.

ולפיכך האומה הזאת בקשו שיכתבו להם חכמים התורה יונית,
כמו שמפורש במגילה (מגילה ט, א). אף כי בודאי אין לאומה
הזאת חלק בתורה, כמו שאמרנו, ומכל מקום בקשו לכתוב
להם התורה בלשון שלהם, וזה מורה שהחכמה שייך להם ביותר
מן שאר האומות. ולכך דרשו ז"ל יפת אלוקים ליפת וישכן
באהלי שם (בראשית ט, כז), ופרשו ז"ל (מגילה ט, ב) א"ר חייא
בר אבא היינו טעמא דכתיב יפת אלוקים ליפת, יפיותו של יפת
יהא באהלי שם, כלומר מן היופי של בני יפת, וזהו לשון יוני
שהוא היפה יותר, יהיה התורה באהלי שם, כי מותר להיות
התורה בלשון שלהם. וכ"ז מפני שיש לה החכמה יותר משאר
אומות. והקירוב הזה עצמו היה גורם שרצו לאבד מהם התורה,
כי אין גבור מתקנא אלא בגבור שכמותו, ולפיכך רצו לאבד
מהם התורה.

ולכך אמר כי מלכות שלישית מתייחס אל חיה שהיא נמר שיש
לה ארבע כנפיים, כי החכמה הוא מתפשט בכל צדדין לרוחב
ולאורך ואין לה גבול כלל, רק מתפשט בכל מקום. ולכך היה
מדמה זה לנמר שיש לו ד' כנפיים, שהכנפיים מורים על

1 Histoire pour Chabbath, Tome 1 (Binyamin Benhamou)

Les plus passionnantes histoires racontées par Binyamin Benhamou, enfin en livre !

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

התפשטות בכל ד' רוחות, וכבר בארנו זה במקום אחר, וזה
מבואר בכל מקום. ולכך אמר על אומה זאת די תשלט בכל
ארעא (דניאל ב, לט) מאחר כי האומה הזאת יש בה החכמה,
הרי השכל מתפשט בכל העולם כי כך עניין השכל, ולכך כפי
מדת השכל היה ממשלתם בכל העולם, והכל היה כפי המידה.
ולכך המלכות הזאת לא היו מתנגדים לישראל רק מצד התורה
השכלית ומצד התורה האלוקית. וכך היה כל עניין מלכות
שלישית, לבטל מישראל מעלת התורה האלוקית וכל דבר
אלוקי בפרט היה רוצה אומה זאת שלא היה ח"ו לישראל
מעלה אלוקית, וזה אמרם במדרש: (ויקרא רבה יג, ה)
ושם הנהר השלישי חדקל, זו יון שהיא חדה וקלה בגזרותיה על
ישראל, ואומר להם כתבו על קרן השור שאין לישראל חלק
באלוקי ישראל
כי מלכות שלישית אומרת לישראל כתבו על קרן השור דווקא.

1 Histoire pour Chabbath, Tome 1 (Binyamin Benhamou)

Les plus passionnantes histoires racontées par Binyamin Benhamou, enfin en livre !

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions